

Μιγαδικη Αναλυση, Εαρινό Εξάμηνο 2022

Ασκήσεις, Φυλ. 2

1. Βρείτε τις εικόνες των παρακάτω συνόλων μέσω της εκθετικής συνάρτησης $f(z) = e^z$.
 $A = \{z : \operatorname{Re}(z) > 1\}$, $B = \{z : \operatorname{Re}(z) = \operatorname{Im}(z)\}$, $C = \{z : -1 < \operatorname{Re}(z) < 1, \text{ και } -1 < \operatorname{Im}(z) < 1\}$,
 $D = \{z : 0 < \operatorname{Re}(z) < 1, \operatorname{Im}(z) > 0\} \cup \{z : 0 < \operatorname{Im}(z) < 1, \operatorname{Re}(z) > 0\}$

Υπόδειξη: Θέτουμε $z = x + iy$. Τότε $f(z) = e^z = e^{x+iy} = e^x \cdot e^{iy}$ και εξετάζουμε τη μορφή κάθε συνόλου. Για το A θέλουμε $\operatorname{Re}(z) > 1$, δηλαδή $x > 1$ ή ισοδύναμα $e^x > e$. Επομένως το μέτρο του $f(z)$ θα είναι πάντα μεγαλύτερο του e . Επίσης, για σταθεροποιημένο x , αφήνοντας το y ελεύθερο να διατρέχει το \mathbb{R} , το σύνολο $\{e^x \cdot e^{iy} : y \in \mathbb{R}\}$ αποτελεί κύκλο κέντρου 0 και ακτίνας e^x . Συνδυάζοντας όλα τα παραπάνω, $f(A) = \mathbb{C} \setminus \overline{D(0, e)}$. Όμοια εργαζόμαστε και για τα υπόλοιπα.

2. Δειξτε ότι:
 (α) Η συνάρτηση $f(z) = \frac{1+z}{1-z}$ απεικονίζει τον μοναδιαίο δίσκο \mathbb{D} επί του του δεξιού ημιεπιπέδου $\Pi^+ = \{z : \operatorname{Re}(z) > 0\}$, και είναι 1-1.
 (β) Η συνάρτηση $g(z) = e^z$ απεικονίζει το αριστερό ημιεπιπέδο $\Pi^- = \{z : \operatorname{Re}(z) < 0\}$ στον τρυπημένο μοναδιαίο δίσκο στο $\mathbb{D} \setminus \{0\}$, και ότι για κάθε $w \in \mathbb{D} \setminus \{0\}$ υπάρχουν απείρα το πλήθος $z \in \Pi^-$ ώστε $g(z) = w$.
 (γ) Συμπερανετε ότι η συνάρτηση $h(z) = e^{-\frac{1+z}{1-z}}$ απεικονίζει τον \mathbb{D} στο $\mathbb{D} \setminus \{0\}$ και για κάθε $w \in \mathbb{D} \setminus \{0\}$ υπάρχουν απείρα το πλήθος $z \in \mathbb{D}$ ώστε $h(z) = w$.

Υπόδειξη: (α) Θέτουμε $z = x + iy$, οπότε για $z \in \mathbb{D}$, θα πρέπει $x^2 + y^2 < 1$. Κάνοντας πράξεις, δείχνουμε ότι $f(z) = f(x + iy) = \dots = \frac{1-x^2-y^2+iy}{(1-x)^2+y^2}$. Άμεσα, $\operatorname{Re}f(z) > 0$. Για το επί και για το 1-1, μπορούμε να πάμε με τον ορισμό.

(β) Για $z = x + iy$ και $z \in \Pi^-$, θα έχουμε $x < 0$. Τότε, $|e^z| = |e^{x+iy}| = e^x \in (0, 1)$. Επίσης, λόγω της περιοδικότητας των τριγωνομετρικών συναρτήσεων, έχουμε $e^z = e^{x+iy} = e^{x+iy+2k\pi}$, για κάθε ακέραιο k .

Για το (γ) συνδυάζουμε τα δύο πρώτα ερωτήματα.

3. Βρείτε όλα τα $z \in \mathbb{C}$ για τα οποία $e^z = 1 + i$
Υπόδειξη: Γράφουμε $e^z = e^{x+iy} = e^x \cos y + ie^x \sin y$. Εξισώνοντας πραγματικά με φανταστικά μέρη, προκύπτει το σύστημα

$$\begin{cases} e^x \cos y = 1 \\ e^x \sin y = 1. \end{cases}$$

Λύνουμε το σύστημα και προκύπτουν οι άπειρες το πλήθος λύσεις $z = \sqrt{2} + i(2k\pi + \frac{\pi}{4})$, $k \in \mathbb{Z}$.

4. Βρείτε όλες τις τιμές των: 2^i , i^i , $(-1)^{2i}$
Υπόδειξη: Για το πρώτο, έχουμε $2^i = e^{i \log 2} = e^{i(\log 2 + i2k\pi)} = e^{-2k\pi + i \log 2} = e^{-2k\pi} [\cos(\log 2) + i \sin(\log 2)]$, $k \in \mathbb{Z}$. Με παρόμοιο σκεπτικό εργαζόμαστε και για τα υπόλοιπα.
 5. Βρείτε το πραγματικό και φανταστικό μέρος των e^{e^z} , z^z , όπου $z \in \mathbb{C}$ $z \neq 0$.
Υπόδειξη: Για το z^z γράφουμε $z = x + iy$ και $z = re^{i\theta}$, $\theta = \operatorname{Arg}(z)$. Τότε $z^z = e^{z \operatorname{Log} z} = e^{(x+iy) \operatorname{Log}(re^{i\theta})} = e^{(x+iy)(\log r + i\theta)}$. Κάνουμε τις πράξεις και εύκολα βρίσκουμε το πραγματικό και το φανταστικό μέρος. Για το e^{e^z} αρκεί να θέσουμε $z = x + iy$ και το αποτέλεσμα προκύπτει πιο γρήγορα.

6. Βρείτε όλα τα $z \in \mathbb{C}$ για τα οποία $\cos(z) = 2$
Υπόδειξη: Θυμόμαστε ότι για $z = x + iy$, έχουμε $\cos z = \cos x \cosh y - i \sin x \sinh y$. Άρα

θέλουμε να λύσουμε το σύστημα

$$\begin{cases} \cos x \cosh y = 2 \\ \sin x \sinh y = 0. \end{cases}$$

Από τη δεύτερη εξίσωση, προκύπτει ότι $\sin x = 0$ (η $\sinh y = 0$ οδηγεί σε άτοπο) και άρα $x = k\pi, k \in \mathbb{Z}$. Επιστρέφουμε στην πρώτη και βλέπουμε ότι εν τέλει πρέπει $x = 2k\pi, k \in \mathbb{Z}$. Έπειτα, βρίσκουμε το y θυμόμενοι ότι $\cosh y = \frac{e^y + e^{-y}}{2}$.

7. Για $z \in \mathbb{C}$, λυστετε την εξίσωση $\cos(w) = z$. Τι συμπερασματα προκυπτουν για την 'αντιστροφή συναρτησης' $\arccos(z)$;

Υπόδειξη: Για z γνωστό, θα έχουμε $\frac{e^{iw} + e^{-iw}}{2} = z$, που μετά από πράξεις δίνει $e^{2iw} - 2ze^{iw} + 1 = 0$. Χρησιμοποιούμε διακρίνουσα για να βρούμε το e^{iw} και επιστρέφουμε στο w θυμόμενοι ότι $e^{iw} = e^{iw + i2k\pi}$, για κάθε $k \in \mathbb{Z}$. Θα βρούμε αριθμηόμενες το πλήθος λύσεις και η $\arccos(z)$ θα πρέπει να οριστεί με κλάδους.

8. Δειξτε οτι υπαρχει $t_0 \in \mathbb{R}$ ωστε $|\cos(it)| > 100$ για $|t| > t_0$.

Υπόδειξη: Έχουμε $|\cos(it)| = \left| \frac{e^t + e^{-t}}{2} \right| = \frac{e^t + e^{-t}}{2}$. Άρα, θέλουμε $e^t + e^{-t} > 200$ ή ισοδύναμα $e^{2t} - 200e^t + 1 > 0$. Θέτοντας $\zeta = e^t$, λύνουμε τη δευτεροβάθμια ανίσωση $\zeta^2 - 200\zeta + 1 > 0$ και προκύπτει το ζητούμενο.

9. Δειξτε οτι:

(α) $\cos(z + w) = \cos(z)\cos(w) - \sin(z)\sin(w)$,

(β) $\sin^2(z) + \cos^2(z) = 1$,

(γ) $\sin(2z) = 2\sin(z)\cos(z)$,

για καθε $z, w \in \mathbb{C}$.

Υπόδειξη: (α) Έχουμε $\cos z = \frac{e^{iz} + e^{-iz}}{2}$ και $\sin z = \frac{e^{iz} - e^{-iz}}{2i}$. Όμοιες είναι εκφράσεις και για τα $\cos w, \sin w$. Αντικαθιστούμε στο δεξι μέλος και μετά από εύκολες πράξεις θα προκύψει $\frac{e^{i(z+w)} + e^{-i(z+w)}}{2}$ που είναι ίσο με το $\cos(z + w)$.

Με παρόμοιο σκεπτικό εργαζόμαστε και στα (β) και (γ).

10. Βρείτε το σύνολο $\{z \in \mathbb{C} : \cos(z) = 0\}$ των ριζων της συναρτησης $f(z) = \cos(z)$.

Υπόδειξη: Γίνεται ακριβώς όπως η Άσκηση 6.

11. Εστω $a \in \mathbb{D}$. Δειξτε οτι ο ομογραφικός μετασχηματισμος $T_a(z) = \frac{a-z}{1-\bar{a}z}$ απεικονίζει τον μοναδιαιο δισκο \mathbb{D} επι του εαυτου του.

Υπόδειξη: Το γεγονός ότι όλοι οι ομογραφικοί μετασχηματισμοί μπορούν να θεωρηθούν 1-1 απεικονίσεις του εκτεταμένου μιγαδικού επιπέδου $\hat{\mathbb{C}}$ επί του εαυτού του, σε συνδυασμό με τις Ασκήσεις 7 και 8 του 1ου Φυλλαδίου, δίνουν άμεσα το ζητούμενο.

12. Υπολογιστε το $\int_{\gamma} (z^2 + \frac{1}{z}) dz$, (α) στην καμπυλη $\gamma(t) = e^{it}$, $0 \leq t \leq 2\pi$, (β) στην καμπυλη $\gamma(t) = 1 + it$, $0 \leq t \leq 1$.

Υπόδειξη: (α) Για $\gamma(t) = e^{it}$, έχουμε άμεσα ότι $\gamma'(t) = ie^{it}$. Τότε, σύμφωνα με γνωστό θεώρημα,

$$\int_{\gamma} (z^2 + \frac{1}{z}) dz = \int_0^{2\pi} (\gamma(t)^2 + \frac{1}{\gamma(t)}) \gamma'(t) dt = \int_0^{2\pi} ie^{it} (e^{i2t} + e^{-it}) dt = \int_0^{2\pi} (ie^{i3t} + i) dt.$$

Στη συνέχεια ολοκληρώνουμε κατά τον κλασικό τρόπο (ή εναλλακτικά ξεχωρίζουμε πραγματικά και φανταστικά μέρη με την ταυτότητα του Euler) και βρίσκουμε το αποτέλεσμα.

Όμοια διαδικασία ακολουθούμε και στο (β), απλά με κάπως περισσότερες πράξεις.

13. Αν γ_1, γ_2 είναι δυο απλές καμπύλες με το ίδιο ίχνος στο Ω και $f : \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής συνάρτηση δείξτε ότι

$$\int_{\gamma_1} f(z) dz = \int_{\gamma_2} f(z) dz$$

Υπόδειξη: Θέτουμε $\gamma_1 : [a_1, b_1] \rightarrow \Omega$ και $\gamma_2 : [a_2, b_2] \rightarrow \Omega$. Σε περίπτωση που οι γ_1, γ_2 έχουν πεδίο ορισμού μία ένωση τέτοιων διαστημάτων, λειτουργούμε παρόμοια. Πρακτικά, η μία καμπύλη είναι αναπαραμετροποίηση της άλλης, λόγω του ίδιου ίχνους, και άρα υπάρχει άξουσα συνάρτηση $\sigma : [a_1, b_1] \rightarrow [a_2, b_2]$ τέτοια ώστε $\gamma_1(t) = \gamma_2(\sigma(t)), t \in [a_1, b_1]$. Άρα,

$$\int_{\gamma_1} f = \int_{a_1}^{b_1} f(\gamma_1(t))\gamma_1'(t)dt = \int_{a_1}^{b_1} f(\gamma_2(\sigma(t)))\gamma_2'(\sigma(t))\sigma'(t)dt = \int_{a_2}^{b_2} f(\gamma_2(s))\gamma_2'(s)ds = \int_{\gamma_2} f,$$

κάνοντας μία απλή αλλαγή μεταβλητής.

14. Υπολογίστε το $\int_{\gamma} (|z|^2 + 2\bar{z}) dz$ στην καμπύλη $\gamma(t) = \begin{cases} t + it^2, & 0 \leq t \leq 1 \\ \sqrt{2}e^{i\frac{t\pi}{4}}, & 1 < t \leq 2. \end{cases}$

Υπόδειξη: Αρχικά, $\gamma'(t) = \begin{cases} 1 + 2it, & 0 < t < 1 \\ \frac{i\pi\sqrt{2}}{4}e^{i\frac{t\pi}{4}}, & 1 < t < 2. \end{cases}$ Έπειτα, ακολουθώντας την κλασική διαδικασία, σπάμε το ολοκλήρωμα και έχουμε

$$\int_{\gamma} (|z|^2 + 2\bar{z})dz = \int_0^1 (|t + it^2|^2 + 2(t - it^2))(1 + 2it)dt + \int_1^2 (2 + 2\sqrt{2}e^{-i\frac{t\pi}{4}})\frac{i\pi\sqrt{2}}{4}e^{i\frac{t\pi}{4}} dt.$$

Στη συνέχεια, κάνουμε τις πράξεις και υπολογίζουμε το ολοκλήρωμα.

15. Υπολογίστε το ολοκλήρωμα $\int_{\gamma} (z + \frac{1}{z-1}) dz$ όπου γ είναι η περιμετρος του παραλληλογράμμου με κορυφές $i, -i, 2+i, 2-i$

Υπόδειξη: Το βασικό κομμάτι της άσκησης είναι να βρεθεί μία παραμετροποίηση της περιμέτρου του παραλληλογράμμου. Θα βρούμε καμπύλη $\gamma : [0, 4] \rightarrow \mathbb{C}$ που να έχει ίχνος τη ζητούμενη περίμετρο. Θα ξεκινήσουμε από το i και θα διαγράψουμε την περίμετρο κατά τη θετική φορά. Θυμόμαστε ότι το ευθύγραμμο τμήμα $L = [z_1, z_2]$ μπορεί να παραμετροποιηθεί ως $L(t) = (1-t)z_1 + tz_2, t \in [0, 1]$. Με αυτό στο μυαλό, γράφουμε

$$\gamma(t) = \begin{cases} (1-t)i + t(-i), & t \in [0, 1] \\ (2-t)(-i) + (t-1)(2-i), & t \in [1, 2] \\ (3-t)(2-i) + (t-2)(2+i), & t \in [2, 3] \\ (4-t)(2+i) + (t-3)i, & t \in [3, 4]. \end{cases}$$

Ύστερα, όπως στις προηγούμενες ασκήσεις, υπολογίζουμε την παράγωγο της γ , αντικαθιστούμε στο ολοκλήρωμα και το σπάμε σε τέσσερα επιμέρους και τέλος, κάνουμε τις πράξεις ώσπου να βρούμε το αποτέλεσμα.

(Εναλλακτικά, λύνεται σαφώς ταχύτερα σπώντας το ολοκλήρωμα και χρησιμοποιώντας το Θεώρημα Cauchy και τον Ολοκληρωτικό Τύπο Cauchy.)